

qal'a illāh 'el castell de Déu' amb la trivial dissimilació *l-l* > *n-l*. D'altra banda cf. *Benicanella* (un cop *Benicanela*), que figura en tres documents, del terme d'Artà, datats de finals de segle XIII, un d'ells del 1298.⁴⁴

Cal advertir que l'ús de l'article aràbic no és correcte davant un nom en estat constructe. Perduda la noció de l'etimologia a causa de la *n*, se li afegiria *al-* secundàriament. Seria un fort vulgarisme, però tan repetit en la toponímia balear, etc. (veg. infra *Alcúdia-Arrom*, *Aubassauba...*), que de cap manera es pot invocar contra la versemblança d'aquesta etimologia; cf. *Alfondeguilla* variant de *Fondeguilla*.

ALCAUFAR (Sant Lluís, Men. 12, i-7)

Nom d'una cala, dues alqueries, un morro i una torre de defensa de la costa.

Antoni Ramis⁴⁵ doc. en el segle xv, *Alcaufar. Cala de Galfar* any 1405 (ROSSELLÓ VAQUER, *Segle XIII*, p. 84).

Es té la impressió d'un nom d'origen aràbic; com sigui que no hi escasseja l'alga i que al costat d'Alcaufar hi ha un accident de la costa anomenat *s'Algar*,⁴⁶ tenim dret a suposar que els sarraïns d'aquesta zona usarien la paraula *alga* amb una fonètica arabitzada **alqa*. Segons norma de la gramàtica aràbiga, se li hauria creat un collectiu *alq*.

¿En dirien doncs *Alq ar-rahl* = 'algar del rafal'?

I amb una espècie de metàtesi s'hauria canviat això en **Alqalhar*?

Cal reconèixer que això seria una metàtesi ben increïble i no convencera al·legar que la complicació extraordinària d'aquesta combinació de sons ho hauria fet possible.

Estant provada l'existència de *ʿilq* en l'àrab de Menorca per l'etimologia de *Alcotx* i *Llucotx* (V., infra, l'article), convé cercar-hi un compost d'aquest mot *ʿilq al-ḥâra(a)*. *Al-ḥâra* és l'ètimon segur dels pobles d'*Alfara* (Tortosa) i *Alfara del Patriarca* (València). *Ḥâra* «maison, quartier» (Belot 146a), «village» en el Beqrí, «rue» a Egipte (BOQTOR, DOZY, *Suppl.*, I, 334); Coromines trobà una nova confirmació d'aquesta etimologia d'*Alfara* en la seva monografia de Sueca. *ʿIlq al-ḥâra* 'la preciositat del barri'.

ción de Documentos inéditos del Archivo General de la Corona de Aragón), f. 5v, Busquets 720.

44. Lorenzo LLITERAS I LLITERAS, *Artà en el siglo XIII*, p. 52.

45. Antoni RAMIS I RAMIS, *Noticias...*, fasc. IV.

46. Està situat en terres d'una antiga alqueria que ha donat nom a d'altres: Rafalet Vell, R. Nou, R. Petit, R. de sa Costeta, Estància del Camí des Rafalets, i es Rafaletó.